

21.8.2019

פרוטוקול וועדת איכות הסביבה מפגש 2019\5

מועצה איזורית גולן

נוכחים

ארי גלנדסקי, חבר מליאה
גלעד הילמן, חבר מליאה
דדי גופר, מנהל היחידה הסביבתית
אסף מזור, רכז תחום פסולת
שי דנון, נציג ציבור
דיקלה זיסמן, ארגון תושבים
שני סמאי-מוסקוביץ', ארגון תושבים
יהודה אביאל, קבלן גינון ביישובי דרום הגולן
שחר מזרחי, יו"ר הוועדה

נושא 1 – שימוש בחומרי הדברה בגינון הציבורי – המשך דיון קודם

רקע

שחר: התכנסנו כאן היום בכדי להמשיך דיון שאיננו הסתיים מהישיבה הקודמת בנושא השימוש בחומרי הדברה וקוטלי עשבים בקרבת תושבי הגולן.

בשנים האחרונות הולכת וגוברת המודעות בעולם, בארץ ובגולן אודות רעילותם וסכנותיהם הבריאותיות של חומרים אלו, לא רק עבור החי והצומח אלא גם עבור בני האדם הנמצאים בקרבתם.

את מרחב ההשפעה של המועצה לעניין ולדיון זה אנו נחלק ל:

- א. קבלנים ספורים המופעלים על ידי המועצה באמצעות מכרזים. קבלנים אלו מתחזקים שטחי גינון כגון: טיילות בין יישובים, אנדרטאות, גדרות מערכת ביישובים, אתרי תיירות ושני יישובים – חספין ובני יהודה. אסף חותם מטעם המועצה לאותם קבלנים על החשבונות.
- ב. מושבי וקיבוצי הגולן, אשר בהם הגינון הינו פנימי ומנוהל ע"י הנהלות היישובים לפי שיקול דעתם וראות עניינם. למועצה אין יכולת להכתיב או לחייב שיטה גננית כזאת או אחרת אלא יכולה להמליץ או להעביר ידע בשיטות שונות לציבור, לאנשי המקצוע או להנהלות היישובים.

דיון

שי: חשוב שכולכם תכירו בעניין ריסוסי הראונדאפ, מונסנטו – היצרנית, נתבעה והפסידה הון עתק, בעקבות ראונדאפ. קרה וממשיך לקרות. היום מאוד ברור שזה לא בסדר. מועצה איזורית גולן צריכה להוביל ולשמש דוגמא. זה שיש לנו מועצות איזוריות נוספות בישראל שעשו ועושות זאת זה עוזר לנו מאוד בדרך.

דיקלה: אנחנו כתושבים צריכים עזרה. אנחנו צריכים את המועצה בתוך אחת שמציגה את עצמה כירוקה, אנו צריכים אותה כדי שתעזור ותתמוך בנו לטובת קידום הנושא.

גילעד: מה החלופות לשימוש בחומרי הדברה וקוטלי עשבים בגינון?

דיקלה: תחום הגינון המקיים מציע חלפות רבות ומרובות לשימוש בחומרים אלו. רק צריך להביא את הידע המקצועי לכאן וליישם.

גילעד: אני חושב שאף קהילה לא תתנגד לזה.

שני: בגלל שיש עוד מקומות שזה קורה, נכון יהיה להתחיל בתהליך של למידה ממקומות שעושים את זה.

דדי: אסף אמנם חותם על החשבונות של הגננים בסוף החודש. אבל הגננים זכו במכרז על סמך מפרט מסויים שהוא לא כתב. אם אנחנו רוצים לשנות את זה אני אקח את המכרזים לאיש הגינון של המועצה, נפתח אותם ונבדוק כיצד ניתן לשפר אותם. המועצה על חלקה יכולה להשפיע ואנחנו נעשה בקרה. בכפר סבא, ראש העיר מקבל החלטה וזה מיד מתבצע בכלל העיר. לעומת זאת בגולן, אנחנו דו רובדיים, כלומר ראש המועצה לא יכול לקבוע למושבים ולקיבוצים מה לעשות ואיך לעשות. מבחינת היישובים אנחנו יכולים להמליץ. כפי שהבטחתי בישיבה הקודמת פניתי ליישובים שונים במטרה להבין מה נעשה אצלם ובאילו חומרים משתמשים. שלחתי פעמיים תזכורות ורק תשובה אחת קיבלתי, מיהודה שאותו המלצתי להזמין לוועדה והינה הוא כאן.

יהודה: מתגורר בנתור, אדריכל נוף וקבלן גינון של 10-15 יישובים בגולן ומחוץ לגולן. הרבה מאוד מהתקציב שלי בערך עשירית מתוך מליון וחצי הולך לחומרי הדברה. אני ממש לא רוצה לרסס ולא מאמין בזה. יש יישובים שרוצים יותר ריסוסים ויש שפחות. אליעד לדוגמה רוצה הרבה מאוד ריסוסים והם מקבלים לבקשתם פי 2 יותר מכל יישוב אחר. אני חושב שכל הזמן, המפרט הטכני בנוי על זה שלא תהיה עשביה. אנשים לא רוצים לראות עשביה, רוצים נקי ומידי.

דיקלה: אנחנו 20 חברה בקבוצה פעילה מה שאומר הרבה תמיכה של תושבים במעגלים רחבים יותר.

דדי: רמת מגשימים הוכיחו לכולם שכבר כמה שנים אין אצלם חומרי הדברה במטע והתוצרת שלהם לא יורדת אלא רק עולה.

שחר: אנחנו כאן יושבים יחד תושבים, עובדי מועצה, חברי מליאה ונראה שבסופו של דבר כולנו מסכימים על הכיוון. כולנו היינו רוצים לראות שימוש הולך ופוחת בחומרים אלו בגולן. הפתרון לכך, או הדרך להוציא לפועל ולממש את זה איננו מובן מעליו והייתי רוצה שנשקיע את המשך הזמן שנותר לנו מהדיון ע"מ להציע ולאתר את הפתרונות האופטימליים או הכיוונים לפתרונות.

דדי: אני מוכן להרים עוד נקודה טובה. אנחנו נעשה ערב למודעות לעניין ונזמין את יהודה ועוד כמה אנשים שמתמצאים ומתעסקים בעניין. נזמין את עצמינו ואת הציבור, נשוחח, נספר, על הנושא. נתחיל בשני יישובים. נדבר על איך כל אחד בחצר הפרטית שלו יכול להפחית את השימוש בחומרי הדברה. נארגן אירוע או שניים של הסברה בנושא זה ליישובים נזמין מרצה או מומחה ליישוב.

גלעד: מציע למצא כמה דוגמאות מהארץ ולהביא לכאן, להוציא קול קורא לאנשי הגולן ולתת איזשהו גיבוי ותמיכה ליישוב שמקדם את זה. למצא את שיטת תמרוץ.

יהודה: התמריץ חייב להיות כלכלי

שי : מציע לבחור שני ישובים ולעשות בהם את הפיילוט שהמועצה תתמוך
ארי: אפשר להוציא מסמך המלצות מהמועצה ליישובים.

דד: גם בזה אנחנו יכולים לעזור

יהודה: באופן כללי התכנון של המועצה היום יכול לקבל ראייה ירוקה הרבה יותר. אם מראש שטח מתוכנן להיות בגיבון רגיל, יהיה בנוי ומתוכנן להתבסס על שימוש בחומרים הדברה. לעומת זאת חשיבה על כך מראש עוד בשלב התכנון במועצה יכול להתאים את התכנון לשטחי נוי ככזה המבוסס על גיבון מקיים שאיננו מתבסס על חומרי הדברה.

שני: אלאור ניסה לעזור לנו בהצגת הנושא בפורום מנהלי קהילות אבל עד כה זה עדיין לא הצליח.
שחר: אנסה לעזור בעניין.

סיכום

כאמור ישנה הסכמה בדבר הצורך והחשיבות שבקידום נושא זה בגולן. אופן הביצוע או השיטה לקידום העניין איננה חד משמעית ולא הושגה מסקנה לגבי השיטה האפקטיבית ביותר לקידום הנושא באופן משמעותי. למרות זאת, אלו כיווני הפעולה שהוצעו ע"י הנוכחים בוועדה במהלך הדיון:

1. בדיקה ושיפוץ במידת הצורך של מרכזי הגיבון שמוציאה המועצה – בר ביצוע במייד ע"י היחידה הסביבתית
2. מפגש לציבור בנושא שימוש בחומרי הדברה וקוטלי עשבים בקרבת תושבים, סכנות בריאותיות, אלטרנטיבות לשימוש בחומרים אלו, גיבון מקיים ועלויות
3. פיילוט בשני ישובים שמעוניינים לעבור הסבה לגיבון מקיים
4. קול קורא מטעם המועצה לתמיכה לאורך 2-3 שנים בעניין קידום הגיבון המקיים
5. מסמך המלצה מהמועצה ליישובים ולגננים בעניין
6. הצגה בפורום מנהלי קהילות.

מכיוון שדרכי הפעולה לפתרון רבות ומגוונות, קבוצת התושבים הפועלת לקידום הנושא נתבקשה לגבש **המלצות קונקרטיות, ישומיות ובעלות הסתברות גבוהה לקידום המטרה**, אשר יגובשו בסיוע היחידה הסביבתית ויקבלו את תמיכת הוועדה. המלצות אלה יוצגו להנהלת המועצה וישמשו כחלופה האפשרית המוצעת עבור המצב הקיים.

כתב: שחר מזרחי